Onbeperkt Beperkt

CHRIS PETERS

Onbeperkt Beperkt

CHRIS PETERS

StoryTerrace

Tekst Freek Wolff, namens StoryTerrace

Grafische vormgeving Mitar Stjepcevic, namens StoryTerrace

Copyright © Chris Peters

Eerste druk oktober 2022

StoryTerrace

www.StoryTerrace.nl

INHOUD

POLIO 7

PROLOOG 11

1. POLIO EN KRIEBELENDE MUIZEN 13

2. DE ARK 25

3. VAN VERPLEEGSTER TOT ECHTGENOTE 45

4. DIERGAARDE BLIJDORP 61

5. DE HARPIJ 71

6. VAN BLIJDORP TOT SYDNEY, TAIWAN EN ZUID-AFRIKA 77

7. CRASHES, WONEN EN LEVENSLUST 91

DANKWOORD 101

POLIO

Polio, of Poliomyelitis, komt tegenwoordig in Nederland niet meer voor. Vóórdat de poliovaccinatie in 1957 werd ingevoerd, echter, kwam polio vaak voor. Polio wordt ook wel kinderverlamming genoemd, omdat infectie met het poliovirus vooral bij kinderen kan leiden tot verlammingen.

Er zijn drie typen poliovirus. Vaak (in 90-95% van de gevallen) verloopt een infectie met het virus zonder klachten. In sommige gevallen veroorzaakt het virus griepachtige klachten die ook spontaan weer verdwijnen. Bij een kleine groep ontstaan ernstige klachten doordat het virus zich verspreidt door de bloedbaan en het ruggenmerg binnendringt. Dat kan verlammingen en/of hersen(vlies) ontsteking veroorzaken. Bij 1 op de 100 tot 200 personen met polio-infectie treedt verlamming op door beschadiging van de zenuwen die de beweging van lichaamsdelen aansturen. De verlamming treedt vooral in de armen of benen op, maar ook het lichaam en de ademhalingsspieren kunnen verlamd raken. Van de patiënten waarbij verlamming optreedt overlijdt ongeveer 2-10% door verlamming van slik- of ademspieren. De overige patiënten houden blijvende verlamming of kunnen met intensieve fysiotherapie slechts gedeeltelijk herstellen.

In 1954, 1955 en 1956 beleefde Nederland tot veler verdriet grote uitbraken van Polio. Tal van Nederlandse ziekenhuizen werden overspoeld met poliopatiënten. Met man en macht moesten de ernstig zieke volwassenen en kinderen worden opgenomen. In alle grotere ziekenhuizen namen ziekenverzorgenden en talloze vrijwilligers de kinderen die niet meer zelf konden ademen direct op de handbeademing. Uren achtereen moesten ze op het ritme van een kinderademhaling voorzichtig in een balg knijpen. De lucht kwam dan via een mondkapje in de longen. Zodra er plaats was kregen de ernstigste gevallen een tracheotomie (daarbij wordt een opening in de voorzijde van de luchtpijp gemaakt, zodat de beademing kan functioneren). Ze werden op de IC aan een beademingsapparaat gelegd. Minder ernstig zieken gingen in de ijzeren long of kregen een kuras. Deze laatsten waren meer geschikt voor volwassenen en grotere kinderen. Bij beademing via een beademingsapparaat blies deze de lucht direct in de longen. De beademing met ijzeren long en kuras werkte van buitenaf. Daarbij werd door onderdruk en overdruk de borstkas ingedrukt (uitademing) of opgetrokken (inademing). Deze vorm van beademing was erg zwaar. Met name de zieken in de ijzeren long waren geheel omgeven door het enorme apparaat. Alleen het hoofd stak er uit. Het kuras beperkte zich tot een vrijwel luchtdichte kap over de borst met een slang midden op waardoor lucht werd ingeblazen (uitademing) of ontsnapte (inademing).

Dit boek vertelt het verhaal van Chris. Op driejarige leeftijd raakte hij besmet met het poliovirus. Chris bleek te zijn besmet met de meest serieuze variant. Zijn spieren – inclusief ademspieren – werden onherstelbaar aangetast.

Bron: RIVM

PROLOOG

Het is een zachte zomeravond. Kwetterende zwaluwen glijden langs de wolken en grijpen links en rechts insecten. Een hand beweegt langzaam naar de stuurknuppel van een gemotoriseerde rolstoel. Nagenietend van het avondrood keert de man huiswaarts. 'Vergeleken met Harry Potter is mijn leven saai. Maar ja, wie leeft het leven van een tovenaarsleerling? Het is geen alledaags leven dat ik leid, maar is dit voor "gewone" mensen leuk om kennis van te nemen?' vraagt Chris Peters zich af.

Maar het verhaal van Chris is er een van ongekend doorzettingsvermogen en ontembare levenslust. Op driejarige leeftijd valt hij ten prooi aan polio, met als gevolg een spierverlamming over zijn hele lichaam. De peuter vecht voor zijn leven, omdat ook zijn ademhaling stokt. Tijdens een acute operatie snijdt de chirurg een opening in de luchtpijp (tracheotomie), om een canule aan te brengen die 24-uursbeademing mogelijk maakt. Naast het gebruik van een beademingsapparaat leert de jonge patiënt de zogenoemde ademtechniek van het 'kikkeren'. De meeste patiënten met deze ernstige gevolgen van het poliovirus is geen lang leven beschoren, maar het leven van Chris is een ander verhaal.